

ÉVES BESZÁMOLÓ

Magyar Máltai Szeretetszolgálat

Közép-Magyarországi Régió

2009

A tavalyi év folyamán a normatíva összegének további csökkenésével Egyesületünk, és így régióink helyzete is egyre nehezebbé vált, néha-néha már az ellehetetlenülés határát súrolta. Tevékenységünk és intézményeink fenntartására a költségvetésből hiányzó összeget pályázatok útján próbáltuk pótolni. Miután az adományokra is adót vetettek ki, jelentősen csökkent a nagyobb vállalatok adakozó kedve. A nehézségek ellenére zökkenőmentesen működött a hajléktalan-ellátás, az idősgondozás, a családok ellátása, illetve a fogyatékos valamint szenvedélybeteg emberek gondozása.

Hajléktalan emberek ellátása

A régióinkban végzett munkáink közül kiemelkedik a hajléktalan emberek segítése. A gondozottak ellátását 5 nappali melegedő, 2 éjjeli menedékhely, 1 hajléktalan lábadozó, és 7 utcai gondozó szolgálat végzi. Hajléktalanok egészségügyi ellátását végző intézményeink munkájáról külön fejezetben számolunk be.

A meglévő **nappali melegedőinkben** (Moszkva tér, Ladik utca, Eötvös utca, Murányi utca, Rimaszombati út) a törvényben meghatározott szolgáltatásokon kívül kiegészítő szolgáltatásokat (mentálhigiénés ellátás, al-bérlet támogatás, álláskeresési tanácsadás) is biztosítunk, melyek elősegítik a hajléktalan emberek társadalomba való visszailleszkedését. Ezen intézményeink férőhelye 350 fő, amelyet túlszárnyalva a naponta ott megforduló gondozottak száma átlagosan 522 fő volt a tavalyi év folyamán.

Éjjeli menedékhelyeink (Miklós utca, Vonat) 2009-ben is teljes kihasználtsággal működtek, ami naponta 160 hajléktalan gondozottnak biztosított az éjszakai szállást és ellátást, amit összesen 347 gondozott vett igénybe. Befogadó szoba keretében a Miklós utcai szállón egy-egy hónapig tudtunk tartósan utcán élő embereknek szálláslehetőséget, ételmezt és szociális munkát biztosítani. A program során 17 embert láttunk el. A Vonaton pályázati pénzből 70 darab elhasználandó ágycsillagot, új műbőr bevonattal láttuk el.

A Fő utcában működő 16 férőhelyes **lábadozón**kban a tavalyi év folyamán 107 olyan hajléktalan embereket látunk el, akik önmaguk ellátására időszakosan nem, vagy csak folyamatos segítséggel képesek, gondozásuk és ápolásuk átmeneti szálláshelyen, rehabilitációs intézményben nem biztosítható.

Fontosnak tartjuk, hogy a rászorultak az alapvető ellátásokhoz minden esetben hozzájussanak. Az év során melegedőinkben több mint 153 ezer adag ételt osztottunk ki, a látogatási alkalmak száma elérte 195 ezret, a téli krízisidőszakban pályázati forrásból éjszakai tartózkodásra melegedőink egy részét meg tudtuk nyitni.

A közterületen élő hajléktalan emberek ellátását Budapesten 7 **utcai gondozó szolgálatunk** végzi. Budapest öt kerületében és Budaörsön az általunk ellátott hajléktalan emberek száma megközelítette a 600-at.

2010 január végével véget ért az a pályázat programunk, melynek során **Mosoly utcai mosodánkban** 10 hajléktalan ember hosszútávú foglalkoztatását vállaltuk. Jelenleg a mosodában 5 hajléktalan ember dolgozik, ahol nem csak saját intézményeinek, hanem más civil szervezeteknek is vállalunk mosást.

Családok és gyermekek ellátását szolgáló intézményeink

Régióinkban háromlépcsős a családgondozás, melynek keretében a Békásmegyeren és Zuglóban lévő **családok átmeneti otthonaiban** biztosítjuk a hajléktalanná vált családok lakhatását, gondozását. Segítséget nyújtunk nekik gyermekeik teljes körű ellátásához, gondozásához, neveléséhez. Támogatjuk őket annak érdekében, hogy továbbra is családi kötelékben maradván együtt élhessenek, továbblépésükhöz lehetőséget, segítséget kapjanak. Ezekben, a folyamatosan nyitva tartó bentlakásos intézményeinkben a férőhelyek száma egy időben 154. Tavaly 431 fő részére biztosítottunk lakhatást és ellátást. Lakóink közel 45 ezer ellátási napot töltöttek el nálunk a múlt évben. Nagy öröm volt számunkra, hogy ebben az évben sor kerülhetett a Zuglóban található Szatmár utcai intézményünk felújítása, mozgáskorlátozottak számára akadálymentessé tételére. A pályázati forrásból és önrészből finanszírozandó beruházás, melynek összértéke meghaladja a 120 millió forintot, 2008-as pályázat és előkészítés után 2009 őszén vette kezdetét, és még jelenleg is folyamatban van.

Ebben az évben is folytatódott **Hangyaboly programunk**, amely során az ország közel harminc pontján többszörösen hátrányos helyzetű, szociálisan rászorult, fogyatékkal élő gyerekek számára szervezünk programokat. Összejöveteleinken a gyerekeknek különböző kézműves foglalkozásokat, sportvetélkedőket, kirándulásokat és egyéb játéklehetőségeket nyújtanak a helyi szervezők. Sok helyszínen a gyerekek étkeztetéséről is gondoskodnak a munkatársaink. Számos településen szerveznek a csoportok többhetes nyári táborát azon fiataloknak, akiknek családjaik igen rossz anyagi körülmények között élnek, nagymértékben megkönnyítve ezzel az ő helyzetüket. A

havonta megjelenő Tündérbert című ingyenes újságunkat is eljuttatjuk a településekre. Budapest III. kerületében 7 **játszóterünkön** az év minden napján vártuk a gyerekeket.

Mesefal programunk 2008-ban négy helyszínre jutott el, három kórházba és egy bölcsődébe. Elsődleges feladatunk a kórház gyermekosztályán mesefalak készítése, alkalmazkodva a kórházi viszonyokhoz, lehetőségekhez, helyi adottságokhoz, kérésekhez. A festéseket munkatársaink hétfőre ütemezik, mivel ilyenkor a kórházakban nincs rendelés, gyerek is kevesebb az osztályokon. Egy-egy kórházban 1-2 hétfőjét szoktak eltölteni, általában ott alvással egybekötve. Ezalatt egészen beleszoknak, beleolvadnak egy-egy osztály életébe. Ennek a gyerekek nagyon örülnek, este még lehet beszélgetni, rajzolni, együtt tv nézni, könyvet lapozgatni. Biztosak vagyunk abban, hogy a megújult osztályokon még a gyógyulás is könnyebb lesz a gyerekek számára.

Egészségügyi intézményeink

Gyógyászati segédeszköz kölcsönzönkből 2009-ben közel 969 eszközt tudtunk kiszállítani a rászorulóknak, ezek összértéke kis híján a 46 millió forint volt.

Mobil tüdőszűrő állomásunk 2009-ben működésének 12. évét teljesítette, kollégáink 9631 szűrést végeztek. Az egyre intenzívebb felkutató munkánk hatékonyságának növelése az előregedett géppark miatt már alig lehetséges. Reményeink szerint az új Szűrőbusz, a digitális röntgen apparátus kiépítése ezt a gondot kiküszöböli majd.

Önkéntes mentőszolgálatunkkal a vállalt feladatokat továbbra is megbízható színvonalon teljesítettük, heti 4 napon 24 órás szolgálati időben ügyeltünk.

Mozgó Orvosi Rendelőnk a budai területen tartózkodó hajléktalanok felkeresését és háziorvosi ellátását végezte, alap egészségügyi ellátást nyújtott tartósan utcán élő emberek számára. Az ellátásban, felderítésben együttműködtek az utcai szociális munkásokkal. A munka főleg a napi gyógyszerek kiosztásából, ezenfelül magasvérnyomás-szűrésből, cukorszűrésből, ezen betegek lehetőség szerinti gondozásából, valamint akut és krónikus sebek ellátásából állt. Az elmúlt évben 7552 orvos-betegtalálkozás volt, a karácsonyi ünnepek alatt ez a szám még 289-cel nőtt.

24 órás egészségügyi centrumunkban az utcán életvitelszerűen tartózkodó, hajléktalan ellátó intézménybe számos ok miatt be nem kerülő, de egészségügyi ellátásra szoruló hajléktalan emberek egészségügyi ellátását végezzük, háziorvosi rendelőként. Célunk, hogy ellátottjaink betegségeinek kezelése utcai életmódjuk mellett is megoldott legyen, ellátásuk folyamatosan és szakszerűen történjen. 2008-ban az ellátottak száma 10372 fő volt, ebből 2203 főt utaltunk szakrendelésre.

Idősgondozó intézményeink

A Szeretetszolgálatunk által működtetett idősök otthonaiban célunk, hogy a rászoruló idős, magára maradt emberek számára szeretetteljes környezetben, emberekhez méltó időskort biztosítsunk. Intézményeinkben biztosítjuk lakóink folyamatos egészségügyi ellenőrzését, tanácsadást, rendszeres szűrést, az orvos által elrendelt vizsgálatok elvégzését, és – ha az intézmény keretei között megoldható – gyógykezelését is. Budapesten két **idősök otthonát** (Fő utca és Marosvásárhely utca) és egy, időskorú, egykoron hajléktalan férfiak ellátását végző otthont (Táviró utca) működtetünk, férőhelyeink kapacitása 132 fő.

A szociális alapszolgáltatásokat nyújtó, időseket ellátó intézményeinket (házi gondozás, jelzőrendszeres házi gondozás és idősök napközbeni ellátása) integrált szervezeti formában működtetjük. Házi gondozásban 2009-ban 80 főt láttunk el, gondozóink a több mint 10 ezer látogatás alkalmával 17450 órát dolgoztak, kihelyezett jelzőkészülékeink száma 61 db volt, az év folyamán 100 segélyhívás érkezett be.

Az idősök klubjában naponta 31 fő látogatja, ebből 25 fő részesül étkeztetésben is.

Szenvedélybetegek közösségi ellátása

Szenvedélybeteg ellátó intézményeink továbbra is azon fáradoznak, hogy gondozottjaik integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve re-integrálódjanak a közösségbe. Ennek érdekében biztosítják a gondozás és a pszichoszociális rehabilitáció, tanácsadás minden formáját a szenvedélybeteg otthonában illetve lakókörnyezetében, tartózkodási helyén. Segítséget nyújtanak a szenvedélybeteg emberek számára egészségi és pszichés állapotuk javításában; meglévő képességeik és készségeik megtartásában, illetve fejlesztésében; a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában és problémáik megoldásában; a szociális és mentális gondozásukban, és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutásukban.

A régióban a tavalyi év során 4 helyszínen végeztünk gondozást, Budapesten a Csap utcában (itt alacsonyküszöbű ellátás keretében) és a Kékgolyó utcában, vidéken pedig Monoron és Gödöllőn. Intézményeink összesen 604 gondozott ellátásában segítettek.

Támogató szolgálat

Támogató szolgálataink az ellátási területükön életvitelszerűen tartózkodó mozgás-, látás-, hallás és értelmi fogyatékos, autista vagy halmozottan sérült személyeket segíti elsősorban a saját lakókörnyezetükben.

Régióinkban Gödöllőn és Monoron működtetünk támogató szolgálatot, melynek munkája két fő részre osztható: személyi segítség és szállítás. Az ellátást a múlt évben

117 fő vette igénybe.

Fogyatékosok napközi otthona

it. Intézményeinkben az engedélyezett férőhely összesen 27 fő.

Két fogyatékos napközi otthonunk (Tökölön és Monoron) a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. A törvényben előírt feladatokon kívül rengeteg programmal, kirándulással, táborral színesítik gondozottjaik hétköznapi-

Egyéb szociális alapszolgáltatások

Budapest III. kerületében Békásmegyeren működik **szociális konyhánk**, ahol minden hétköznap 150 adag ebéd készül e, amit a helyszínen osztunk ki a szociálisan rászoruló ebédelőseinknek. Igyekszünk a lehető legtöbb adomány felhasználásával, okos ötletekkel jól főzni, hiszen az energia és az élelmiszerárak rohamosan emelkedtek, és velük párhuzamosan nő az éhes emberek száma is.

Cegléd város külterületén két **tanyagondnoki szolgálatot** is működtetünk. Munkatársaink azokat az idős embereket látogatják, gondozzák, akik az eredetileg több generáció együttélésére létrejött tanyákon maradtak magukra, kiszakítani őket onnan mégsem lehet. Meghatóan szép tanyagondnokaink mindennapi küzdelme a sárral, az esővel, a bizalmatlansággal, a teljes bizalommal és az egyre nehezedő feladatokkal. Tavaly az Önkormányzat segítségével sikerült a dűlőutak javítását, valamint a hó eltakarítását megszervezni. Ez nagy biztonságot jelent az ott élőknek, hiszen évek óta problémás volt a téli közlekedés. Az ellátásban részesülők száma 2009-ben a két szolgálat esetében 430 fő volt, két gépjárművünk 37 ezer kilométert futott.

Önkéntes Csoportjaink

A ruha- és adományosztás az elmúlt évekhez hasonló módon zajlott. Sok-sok önkéntes munkájával, rengeteg türelemmel, szakértelemmel. A Vanish akció hatása még mindig tart, több adományt hoztak nekünk, amiből sokkal többet tudtunk más civil szervezeteknek is továbbadni. Fürdetőink hagyományaikhoz híven tették napi dolgukat, rengeteg áldozatot hoztak idős barátaikért, 260 gondozottjukért. 2009 nyarán ismét sikerült megszervezni a tisaörsi nyaralást. Ebben az évben az anyagi és emberi feltételek ismét adottak voltak ahhoz, hogy immár tizenhatodik alkalommal nyaralhassanak betegeink a máltai táborba. Nagytényi csoportunk faházát, ahol a gyógyászati segédeszközöket valamint a kiosztásra kerülő ruhákat tárolták, városrendezés

miatt lebontották, és eddig sajnos a tárolóhely pótlásáról az Önkormányzat nem gondoskodott. A tavaly megújult a dunavarsányi házban továbbra is szép programokkal töltik meg a mindennapokat, hetente egyszer nyugdíjasoknak tartanak klubszerű foglalkozást. A többi csoport is lelkiismeretesen végezte munkáját, és ezáltal számtalan embernek és családnak nyújtottak nagy segítséget.

Idősbarát programunk

A tavalyi év folyamán a Szociális és Munkaügyi Minisztériumtól 260 millió forint támogatást kaptunk idősbarát pályázat kiírására és lebonyolítására. Ezt megelőzően 2003 és 2006 között volt már egy modellkísérletünk, amelynek során 60 idős ember lakását alakítottuk át.

A pályázatot 65 évüket betöltött idős emberek számára írtuk ki, ők lettek a pályázat nyertesei is, velük is kötöttünk szerződést. 2700 pályázat érkezett hozzánk az ország egész területéről, majd az elbírálást követően 19 megyében összesen 699 idős ember nyerte el a lehetőséget lakásának akadálymentesítésére. Az átalakítások elvégzésére összesen 256 kivitelezővel kötöttünk szerződést, akiknek szűk két hónap állt rendelkezésükre a munka elvégzéséhez. A vállalkozókkal kötendő szerződések előkészítésére, a velük való kapcsolattartásra, illetve a kivitelezés koordinálására még egy munkatársat alkalmazott a MMSZ, aki segítette a vállalkozókat a kivitelezés során felmerülő összes kérdésben.

Ahogy az elvégzett munkák száma nőtt, úgy nőtt a visszajelzések száma is. Legtöbbször meghatódott, elégedett, boldog idős emberek kerestek fel bennünket levélben vagy telefonon, s köszönték meg a munkát, amit értük tettünk. Kivétel nélkül arról számoltak be, hogy már az első pillanattól kezdve lényegesen könnyebb lett az életük.

Az idősbarát pályázat kiírása, a pályáztatás, a bírálat, s végül, de mindennek előtt a kivitelezés hatalmas feladatot és kihívást jelentett, ugyanakkor egyértelművé vált, hogy az ilyen típusú odafigyelésre, átalakításokra, hatalmas igény mutatkozik. Nyilvánvalóvá vált, hogy összességében minimális ráfordítással kényelmesebbé, méltóbbá, örömtelibbé válhat idős emberek élete.

A pályázat, illetve az ezt megelőző és folyamatban lévő utókövető kutatás tapasztalatait figyelembe véve érdemes lenne éves szinten programmá tenni ezt a lehetőséget, illetve bizonyos építészeti szabványok átgondolásával akár az új lakásokat is olyan formán kialakítani, hogy azok később, lakóinak idősebb korában is élhető, kényelmes otthonok legyenek.